

حکیم الامت کا بیانیہ بی نظریہ

جزو ۱

حقوق عمومیہ و شخصیتہ سی محفوظ دیں

در سعادت

مطبعہ احمد کابل

سنہ ۱۳۲۴

مقدمه

(۱)

خورشید اسلامیت مکهٔ مکرمهٔ مدن طلوع ایله ضیاسی عالمه
انتشار ایلدی اوصاف مالا نهایت حضرت پیامبری یه دائره
نه یازاسه شمس هدایت ودالاتی تعریف قبیلندن اوله جتدر
غلویت دین محمدی حقه ایسه بیک اوچیوز سنه دنبری هیچ
بر حرفی تحریف اولنیه رق فرقان کریم واحادیث نبویه نك
مستدام اولسی کبی شاهدین عادلین اوله من .

دین اسلام ظهورینه قدر قوانین ائم ایچون الده انجق
اساسنی رصانت اوزره اولیان روما قانونی اولدیغی حالد
شریعت محمدیه شرایع سائرۂ مرستلین کبی اولیوب جامع هر
جهات و مستجمع کافۂ حسنات ومدافع جملة سیئات اولدیغی اغیار
تزدنده بیله مبرهن و مصدق بولمشدر .

دین مبین محمدی دنیایی چرک کفر و جهلدن و وسخ ظلم
و شرکدن مظهر ایلشدر بودینک علوتی سرعت انتشاریله
باهر وظاهر اولوب چار ارکان دین یعنی خلفای راشدین
حضرانک حقا که خدمتتری جملة نك تحسیننی والی یوم القیامه
ائم سائرۂ نك بیله تمذیخی مستلزمدر .

خصوصاً خلیفه ثانی « حضرت عمر الفاروق ، بر امیر
بیانی اوله رق بودین مبینی اقطار جهانہ تعمیر و میدان عدالتی
توسیع پورم شد .

(۲)

دین اسلامیده ابتدا بنای حکومت ایدن معاویہ درکہ بونک
دواننه (امویہ) دینم شد .

امویلر ایکی قسم اولوب بریسی سوریہده بسط بوریای
خلافت ایتش وایکنجیمی اندلس « اسپانیا » قطعہ سیله
آفریقیه اوزرنده اجرای حکومت ایتل شد .

قسم اولدن عمر بن عبدالعزیز ایله بر ایکی خلیفه مدت
امارتلرنده دین اسلامه اپیجه خدمت ایتش و بونلر دخی کرچه
کندی خاندانلرینه رصانت نقطه نظرندن تسویه مصلحت
ایتدبار سده یه فتحلری در سعادتہ قدر ایلر و ایوب حتی امویلردن
مسئله بن عبدالملک سردارلق ایله استانبوله هجوم ایتلش ایدی .
امویہ نك قسم ثانیمی ایسه اندلس قطعہ سنده صحیحاً بیوک
خدمتله کورم شلر درکہ عبد الرحمانلر حکم لرا اعظم ملوک کن
اولوب قرطبه شهرنده معارفه خدمت لری انکار اولنده من .

امویہ نك قسم اولنی محو ایله بغدادده فرش سجاده خلافت
ایدن ملوک عباسیه دخی دین محمدی به آز خدمت ایتما شلر .

ایشته عباسیلر دولت علیه وقتنه قدر کلوب بطن ثانیلر نك
مصرده قلعه دروننده برنوع حکومت روحانیه شکنه کیرمش

رونقسنز خلافتلرینی انتہاج ایدن سوء اداره لری دخی انکار اولندمن .

هارون رشید ایله پدري منصور واوغلی مأمون وسائر برقاچنك حكیمیات وادیساته خدمتاری انکار ایدلیه جکی کبی بودوانك محوینه یتہ کندیلرینك سؤ تصرفیله برابن علمی سبب اولسی دخی جای نظر در .

(۳)

شومقدمه دن مرادمن دولت عثمانیه نك سعادتق ایچون فکرمزی براسان اوزرینه ابتناء ایتمکه برچغر آچتمدر .

دولت علیه عثمانیه ایچون تشککل کرچه وههاته پک غریب کورینور زیرا الی سنه ایچنده بر بوی بکلکنندن عادتلا بردولت اولمشدر عجا بونه ایچوندی .

اسلاملرک علوم عالییه واقف اولناری درحال فرق وتمیز ایلرلرکه دین اسلام عدالت وحقانیدی امر ایذر و حکام وامرا کندیلرینی بر لحظه عدالتدن آیرر ایسه درحال افراد واحاد بونی فرق وتمیز ایده جک شریعت کبی الیه بر معیار بولور ایشته دولت عباسیه محو اولمش ودولت ساجوقیه ایسه نظر خلقدن دوشمش وعرب وترک اراسنه بر عداوت خفییه کبرمش بروقت ایدیکه ترکار پادشاهسنز قالمشدر ایدی .

بوسببیدن شرق اسلاملرینك شمع عدالتی سونمش اولمغله بوشمعی اویاندیرمق اوزره بر قابل وجوده احتیاج درکار ایدی .

بود. عثمان غازی دن بشقه کیم اوله بیلوردی .

دور استیل

(۱)

جنکیز شرندن ترك وطن ایتیش اویماقلردن بریکه ریسلری
« عثمان » در بوذات کرچه امی ایدی اما ذات محمدینک اقوال
شریفه سنه و دین مبینه حالا و قالا تابع صاف نراد پاک اعتقاد
ایدی بر چوبان ایدیکه سوربسنی کوزتمکی و اطرافنده کی قوردلره
قادر مانغی بیلور ایدی ایشنه دولت سلچوقیه منخط و منززل
اولورکن بوذات عونیه سیله کندیسینی صاحب طبل علم ایلدی .
تاریخ عثمان غازی بی نقدر بیوک کوسترمش اولسه لر بو
مدحارینه ذاتدن اولان بیوک بر خصلمتله محل واردر بو بیوک
خصمت ایسه بر اسلامه لازم اولان اوصافی جامع اولسیدر .
« بادشاه » عنوانی کرچه زماننده المش اولمالیدر لیکن
ابوالسلاطین اولان بر ذات شو عنوانی اخلافنه قراندیرمشدر .
ایشته ملت اسلامیه نک شمع مرادی بونکله اویاندی قابلیت
اسلامیه شرقده دخی بوسورتله فروزان اولدی
« تاریخ یازمیورز »

لیکن عثمان غازی ایچون بز هر نه یازسهق بر سلطنت
مشرویتله تشکیله کی همت جوانمردانه سنه تشکردن بشقه برشی
دیه میز زیرا بوذات بتشمسه ایدی عربدن افول ایدن کوبک

اسلامی ایامنه مصادف چرکس وترکان النده قالمش بر اداره سز
 مصر حکومتی دین اسلامی تأیید ایده من ایدی .
 اسلام حکومتانده اتفاق تام موجود اولان برنجی حکومت
 دولت عثمانیه اولبوردی زیرا بر آوچ ترکار از وقتده نام آور
 اولدیلر عثمان اوغلی علاءالدین « پاشا » بیوک ایکن سلطنتی
 یعنی اوزمانجه بکلیکی کوچوک برادری اورخانه ترک ایلدیده
 پدری و برادرینه وزیر اولدی ایشته قانون عثمانینک برنجی نظامی
 بوذاتدر .

دولت عباسیهده بر زمانده اوچ خلیفه مخلوعک کوزلری
 چیقارلدیغی حالده دینلدرلدیکنی نخطر ایدنلر سلطان مرادک
 اوغلی ساوچینک عصیانده مجازاتی زمانجه پک شدتلی کورمز لر
 انجق خلیفه عباسی اقرباسندن دینلجی خلیفه لره مرحمت ایتمز
 و بالعکس سلطان عثمان اوغلی ایچون تأسف ایلر ایدی .
 تاریخلر اورخان غازی اوغلی سلیمان پاشانک کلیبولی
 معبرندن کچمسی و ادرنه یه طوغری سلطان مرادک توسیع ملک
 ایلسی ایچون محاکمهده بولنماشلردر بو حرکات حربیه یی خطالو
 کورمز لر ایسهده بز شو فاتحک حقیقده ادرنه دن ایلر وسی ایچون
 عصر مزله تطبیق مزده بونک توسیع اسلامیه مداری اولور
 اتخاذ اولنش دیسهک بیله استانبول آرقدهده طور دینغی و اسلامار
 بر دونمایه مالک بولنم دینغی بر وقت ایچون شو حرکتک نه
 مطالعه یه ابتداء ایدلدیکنی بیله یز انجق جهاد ایچون عثمانیلرک

شوق وخواهشنی دها زیاده اوله رق آل قرمان آل کر میان آل اسفندیار ایله اوزمان حکمنجه چار پشمتی معقول کورلماش اولسی تخطر اولنور زیرا آل عثمان احوالده مخاطره لی بر آخر طریق طوتمش اولور ایدی دیه بیله جکز اگر آل عثمان ابتدا اسلاملر اوزرینه حرب اچمش اولسه ایدی طوائف ملوکلک یکندیگریله معارضه سنه بوده داخل اوله رق احتمالکه توسع برینه بر قاجنک اتفاقیله محو اوله بیلوردی حالبوکه دولت عایه نك اوزمانجه ایلرویه تجربه ایدیش وتکفورلردن قلعه لر ایشیله ادرنه یه قدر کیدیش ممکن ایدی استانبول « بزانس » ایمپراطورانی دولت عثمانیه نك تشکیلی کونلرنده پانانک روما حکومتی قدر اوقالمش ایشته بوقوجه دولت روملری بیله کنندیسندن دلگیر ایش و ایمپراطور ارکاننده رقابت وار تکاب کبی هر دولنک سبب اضمحلالی اولان افعال کورلمکله انقراضه طوغری ایلرولمشیدی معلومدرکه هر دولتک منقرض اولسنه حکمدارده امثالندن فضله بر علویت فرضی انک اطرافنی المش مداهنلرده انسانیت مافوقنده بر تعظیم علماده انک هر امرینی مستحسن عد ایله نعم الکلام دیه تمدح خصوصی سبب اولور ایشته سلطان بایزید ازقالدیکه بو ایمپراطورانی زیر وزبر ایده یوردی .

یلدیرم طوائف ملوکه برصاعقه ایدی انجق تیمور مستولی به ازقالدی دولتی کاملاً تسلیم ایده جک ایدی زیرا سلطان مرادک قوصوه ده نوش شربت شهادت ایلدیکی کون برادری یعقوبی

شمت قهر ایله نالان ایتمسنگ مجازاتی کوردی .
 یلدریم افکارینی اجرا به مصر اولوب ایشته بو اصراری
 از قالمشیدیکه کال بولمیان دولتی زواله قرین ایده یوردی .

(۲)

اک فجیع بروقت اوکون ایدیکه یلدریم زاده لر بدینده تحت
 دعواسی ظهوره کادی اوچ عثمانلی اوغلاری شرب حجر ایله
 کندیلرینی دائرة عقلدن دور ایتمش لر ایدی یلدریم کرچه
 مداوم خمر ایدی لیکن برصاعقه ظفر ایدی اوغلاری سلیمان موسی
 بویه مدی؟ عیسی از وقتده کشته شمشیر قضا اولدی سلیمان ادرنده
 مست قبال اولمش خصم قیوی آلمش ایکن یک چیری اغاسنگ حماده
 بلیه سرمستی اوله رق صقالنی تراش ای تدردی ایشته برنجی دفعه
 بو حاکمدار مخلوع اولدی بونک خلعه نده ملتک معاوتتی برادری
 موسی اولدی سلیمان بحق مخلوع بغیر حق شهید اولدی
 برادری موسی دخی از وقتده آره نوس کبی برذاته او شی یلدریمک
 کبی امسال حضرت اشمالنه مبنی نظر ملندن دوشمشدی .

تو حاللردن بزانس دولتی استفاده ایده یوردی لیکن او قدر
 ضعیف ایدیکه بر اوفق حرکتله اوروپاده منزل اوله حق
 حکومت عثمانیه بی محو ایده مدی لیکن درت طرفی اغیار ایکن
 شو برادر لک عثمان طور نلغنه منافی حرکتنه دخی ملوک عاجزه دن
 دبه بونلری بپانده اصحاب قلعه اقتدار براقور .

ایمدی عثمانلی دولتی ایچون در دنجیبسی محمد یتشدی بوکنج

شہزادہ کنڈیسی پدري اسارتندہ اماسیہ یہ چکوب اجرای عدالت
ایتمہ ایدی عجا بر عثمانلی دولتی ابقا و تقریر خدمتی کیم در عہدہ
ایدہ یلوردی .

نام محمد اجرای علویت ایلدی اوزمان شہزادہ لرك اولمش
اولدیغی چابی عنوانتی حالا ضمیمہ الفابی ایدن او جسور
و غیور و دیندار ذات دولت عثمانیہ یہ تازہ حیات و پردی .

محمد چلبی ایچون بانی ثانی دولت عثمانی دیسہك بجادر .
بوکون احفادی انک سایہ سنندہ یشاپورئر .

یلدیرم شہزادہ لرینی مغای رضای الہی افعالندہ ناصح اولہ جق
بر صورتہ نفسہ نیجہ اعمال حسنہ یہ عدم مقارنتی شہ و فترتی
احضار ایتشدیر .

سلطان بایزید تیمور ایلہ حرب ایتاملی ایدی شوقوتی بر
غاصب و صاحب قران قارش و سنہ سوق ایتاملی ایدی اکر
او اراتق تیمورہ قارش و وارہ یوب استانبولی اسہ ایدی شہری
عثمانلی دولتی بر بوقادار دہا بیور ایدی لیکن بنوندہ بر حکمت
خفیہ واردرکہ اکر شو حال واقع اولسہ بایزیدک وارثی سلیمان
اولہ جق سلیمان اسہ قابلیتلی برادرینی دیکر لریلہ اعدام ایتمکدہ
پدري اثرینی ترک ایتیمہ جک و بوکون ساللہ سلیمانہ فرمان فرما
اولوب احتمالکہ سفاهت سلیمانہ دولت عثمانیہ یی محو پیسہ
ایدہ جک ایدی .

(۳)

سلطنت سلطان مراد ثانی وقتندہ رونقنی بولمشدی ایوبابانک
ایو اوغلی مراد ایدی .
بو ذات وقتندہ دولت صحیحاً پک مکمل صورتده اعدایه غلبه
چالمش ایدی . مراد ثانی محارب فی سبیل الله اوله برق بیوک
اوغلی علاء الدینک وفاتی تأثیر یله سلطنتنی سلطان محمد تارک اولمسی
کندیسنک سیف دهشتندن دتره مش اوروپایی براز حرکتہ کتور -
مش وتختہ عودتی متعاقب دشمنلر کندینی سمت خوفه
چکمش ایدی .

فاتح محمد خان ایکنجی دفعه سلطنته کلدیکنده برادری
احمدی اعدام ایتشدر بو ذاتک مغایر شرع احمدی برادرینی
اعدامی لکده سنی « لفتححن » حدیث شریفنه مظهریتله یعنی بر
صیقم جانی قالمش استانبولی المقله محاکمه ده عفو ایتدیرمشدر .
فاتح بیوک پادشاهلر صره سنده در آل عثمان اولاندده لسان
افرنجه وقوفی اولان بر ذات اولدیغی وخصه وصاً عالم وفاضل
بر وجود بولندیغی تصدیق کرده خواص وعوامدر .
فاتح عمر بن عبدالعزیز هارون رشید عبدالرحمن مثال و
بلکه انلردن دهاعالی بر پادشاه ایدی زیرا مشار الیهمک افعالنه
اشتراکی اوله پیلور هارون جعفر بر مکی بی سوش ایدی
صکره سیاست ایدی فاتح محمود پاشایی سور ایدی صکره
سیاست ایدی حتی کندیلارینه سؤالده « شهید ایتدک » ديه

غدیرنی ایما بیورمشدر .

فاتح عبد الرحمن حکم کبی شرقی دارالعلم ایتمکه سعی ایله
عصرنده مدار افتخار اوله جق علما و ادبا یتشمشدر دیمک که
فاتح بر جهانکیر بر معارف پرور پادشاه ایدی بونکله برابر فاتح
سیاسته واقف ایدی بوسنه بی الوب حدودی ونیدیک کور .
فرزینه ابصال ایله براوجنی طونده بر اقدی طربزون ارضروم
طرفارینی دخی الوب اسپاده دخی قهقاس طاغریله کوزل بر
حدود تشکیل ایدی .

در سعادتده روم کلیسانی ابقالیله پطریقه التون عصالیله آنی
چراغ ایدی ارمنی پطریقنی بروسه دن در سعادتده کتورتدی .
فاتح اوزمان پطریقه سیاست ایده بیلوردی لیکن فاتح
پطریقه سیاست ایتمه نه قزانوردی روم قومنی وبوصورتله
عموم عیسویلرک نفرتنی دکلی ! تلطیفیله نه قزانندی عموم عیسویلرک
محبتنی .

ایشته ارمنیلر یهودیلرک اقین اقین دار الظلمدن خصوصاً
اندلسدن فرارلری محضا بو عدالتدن ایدی .

شوزمانده دولت عثمانیه ایله دولت مصریه متحد اولسه لر
اندلس اوزرینه اسپانیولرک صوک صولتنی دفع ایدرلردی لیکن
کوربلیور که دولتین دخی بوبابده غفلت ایله اندلس اسلاملری
دخی بسبتون غربدن سورلمشار در شرقدن اوروپایه طوغری
کیرلمکده بودرجه دن ایلروسی خطالو دکلی ایدی ؟

(۴)

فاتح زماننده اچیلش هر بر چغر کندی عیار بر خلف
اولدیغندن ناشی اورتلش ایدی جم قابل بروجود ایدی .
سلطان بایزیدنه ایدی جم بایزیدی استرقاب ایندی جم شاعر
ایدی فاضل ایدی بایزیداندن سنا بیوک ایدی ایشته منازعه
تحت تکرر ایدی لکن کوچک مصطفی ایله سلطان مراد
ثانی منازعه سی کبی حقمز دینه مز ایدی هر نه ایسه زمان
جمک نوبتی بکلمه سی ایچون حقمز لغنه حکم ایدر لکن
عصر مزده بایزیدک آل عثمانده خرمتی زمانه نسبتله اک از
اولدیغی تصدیق اولمش بر پادشاه اولغله جمک اطرافی آلنار
طرفدن اغفال اولمسنه پکده حق و برلمز دکل بایزید هر شیده
نقصان حرکت ایدی .

پدرندن قلان وزیر لر کندیسنی حسن اداره ایدر لردی
عصر نده ابن کللر یتشمندی دکل لکن پدری کبی تشویقات
بیلیوردی بایزید پیر اولدی اوغللری بیویوب اداره دولت
انقسام بولدی شهنشاہ علیشاہ عبداللہ ، احمد قورقود سلیم ،
محمد سائر لری هر بری بر مجلده حکمران اولدیلر حتی
پدرلرینک میل عشرت حسبیله بسبتون هنگام پیریده کرفنار
رخاوت اولمندن یونلر پادشاه عنواننده دخی اشتراکه قدر ایثی
واردردیلر حتی شاعر لر یعنی مانوک و امرابی مافوق الحدالفیش
ایله شمارتاندردن بری شهنشاہک وفانده .

(بیکر فغان ایدم شاهز قنی)

(سلطان ملك فرمان شهنشاهز قنی)

زمیننده بیتار سویلشاردی .

بایزید ارتق کندیسی دخی اداره امور دن مجزینی اعترافه
باشدی حتی اناطولی شیطان قولی نام بر ملحدیدینه دوشدی
اوغلارندن صاغ قانلرینک بیوکی احمدی سلطنته دعوت ایدیم
دیرکن انهمزای و سلطان سلیمک ارتق دولت دوچار خرابیت
اولسنی کوره رک پدربله حربنده رجعتی کبی حالات دخی
کورلمشیدی .

بو حالر برقابلیتی وجوددن ملک محرومبتی دکلی ایدی ؟
بایزیددنصکره خلع اولندی خاهی محق اولدی زیرا اولسه
ایدی شیطان قوالینک صدر اعظمی اوروب ولی عهدی قاچورهسی
بیوک نکبتی داعی او اور ایدی لیکن بویله برپادشاه ولایت پناهی
اوتوز سنه سلطنتده ولی بیلدیرمک و حالا بو مخلوعک نامنده بر
ولی علاوه ایتدیرمک خصوصنده کی حکمتی اکلایهلم .

اخلافندن بری اجدادمدن بایزید حقنده فکر بکیز ندر دیه
وزیرینه سؤالنده افندم نقصانی تدبیر وتصرفی وار ایدی
دیدکده او خلیفه « اوت اوله ایدی اونی وزراسی ولی بیلدردیلر
حالبوکه سز بنی مدیر ایکن غیر مدیر بللندیکیز » بیورمشلردر
حقا که قرناهی عاقله بو پادشاهی خلعله سلطان سلیمی جلوس
ایتدیرملری دخی سزای تحسیندر بو حال او عصرلرده دخی

کتم اسرارده و خدمتده تقیدده اولان دقتی اخلافه تصدیق
ایتدیرر .

ایشته عصر بایزیدی ایچون بر قباحت کوره میز زیر
پادشاهسز دیمک کبی بر اداره زمانی ایدی حتی شهزاده لرك
النده بولنان ایالتلردن غیرسی اختلاله میل ایتمی دخی بونک
سوء بمره سی دکلی ایدی اگر شو دور فاتح دوری کبی
خارجا فتوحانه داخلا معارفه خدمتله کچمه ایدی البته دها ترقی
اولنوردی لکن بر اساس وارایدی او اساس آدم یتشد بر مکده
طوتیلان طریق بوزلمیوب توسیع اولتیمی ایدی .

بایزید بنفسه اداره یه مقتدر دکل ایدی لکن کندیسسی سفاک
وغدار دخی اولمیوب اداره ایدنلری فرق وتمیز ایلر ویاخود
مشروطیت ایله بولندیریلوب استبدادینه میدان ویرلز ایدی .
چونکه فاتح تر بیت ککرده سی آدهلر او اوب بولنرله ملک اداره
اولنیوردی اصول پدری تغیر ایتمیوب چرخ اداره طورمامش
لکن دور استیلا دینلییه جک بر تقرر حالی کورلمشیدی .

سکزنجی پادشاه درجه ده دخی سکزنجی ایدی حتی اخلافندن
کندیسنه خدمه تفوق ایدنلر حسابله سلاطینک وسط حالنده
بولندیریله بلور .

(۵)

یاوز سلطان سلیم جهانگیراندن بری ایدی بوشهزاده
اوچنجی درجه ده وارث ایکن بونک برادرلری احمد و قورقودک

اوزرینه مرجح عد اولندی زیرا سلطنت عثمانیه به اهل بو
ابدی .

یاوزحقنده تاریخ کرچه یکریمی قدر برادر و برادرزاده لرینه
قیمت کبی بر لکه سورر لر لکن نظام ملک ایچون بر ترتیب ایدی .
سلطان سلیم شاه اسماعیل ایله چالدران صحرا سنده محاربه سی
وغوری و طومانبای مصری ایله چارپیدشمسی دولت عثمانیه بی
بر دولت مقدسه حالنه ارجاع و خلیفه عباسیدن امانت لری اخذ
ایدرك خلافت سجاده سنی ذاته و اولادینه حصر ایتشدرد .
بو عصرده غربده اندلس دولتی محو اولمشیدی شرقده دولت
عثمانیه بر تو صالمشیدی .

سلطان سلیم اسماعیل صفوی ایله بر طالع دنه مشیدی بو طالع
دنه مسی دشمن ملکینده تهلکه لی ایدی لکن عزم سلیمی گوشه
انهمز آمده سر بزه بن خسران ایتش ایدی .

سلیم کرچه قهار بر پادشاه ایدی لکن زمانی ایچون الزم
ایدی اگر سلیم اول کلمه ایدی بو دولت بو وقته قدر بر قرار
اولمز ایدی سلیم اول بر دفعه بر ناحیه ایچون سویلدیکی سوز پک
بیوکدر زیرا تاجر او زمان ایران حربنده کندیسنه اقراض ایلدیکی
اچیه بی عودتنده المیوب « بنم او علم بر قاچ اچیه ایله پادشاه دفترینه
عسکر قید او انسون دیمشیدی بو نظام پرور پادشاه نه دیمشیدی « اگر
بنی تاجرک ثروتنه طمع ایله اولدیردی « دیمسه لر شمدی اولدیردم
بیورمشیدی بو انک رجاسنی رد ایله پاره سنی ویرمشیدی .

سلیم علمایه را عی ایدی خصوصاً زنبیلی علی افندی بر قاج دفعه نیچه یوز مجرمینی قتلدن . خلاص ایتشیدی عزمنده ثبات ایدردی حتی ایران سفرنده عسکرچادری باشنه یقمش و علمانک آتی زینفوسی پادشاهی سرتاپا چامور ایتش ایکن نه عسکرک ابرامنه ونده علمانک وزرا ایله تمنیاته موافقت ایلشیدی قدر شناس ایدی پبری پاشا سانی یونس پاشایه غضب پادشاهی بیلمکله بر دفعه سیاست خصوصندن خوفله مقامندن عفونی رجا ایلدکده اوهر وزیره کوره دکدر دیه تلطف ایتشیدی .

سلیم اول وقتی بر دور فاتحی اولوب قانونه مراعات واصحاب معارفه اعتبارات یرنده ایدی سلیم اول دولتک اساساً تشکلی فیکراً اکلامش اولغله اکصکره سبته بوغازینی طوتوب اسپانیانک ید غدیرینی قالمش اولان بقیه مسلمین اوزرندن چکمک واق دکزه دولتی حاکم ایتک فیکرینی میدانه چیقارمامشیدی اگرچه بوفیکر حصولواسه ایدی بتون افریقا قطعہسی اوزرنده حکومت عثمانیه تقرر ایتش اولوردی مشار الیمک بوحرکتی معقول دکیدی ؟

(۲)

سلیمان اول پدری یرینی طوتدیمی ؟ پادشاه اون ایکی دفعه بالذات حرب ایتدیمی ؟ لیکن سلیمان نامه لک یازدنلرینه باقیموب دولت عثمانیهجه بو عصر خطالی برعصردر دیرز .
سلیم اوله خلف اولان هر پادشاه قرق سکرز سنه سلطنتده

بر سلیمان اولہ پیلوردی لیکن سلیم اولک سکز سنہ خدمتہ مقابل خدمت ایدہ جک بر پادشاہ تصوری ممکن دکدر سلطان سلیم بردواتی خلافتہ ارتفاع ایتدیردی سلطان سلیمان نہ یابدی ؟ حرب ایتماشیدی دینیاہ جک اوت ایتدی ارتفاع شان ایچون محاربه لردہ بالذات بولندی لیکن قانون عثمانی نك تأید اولنسی الزم اولان بو عصرده تغییر کبی بر خطا ده بولنمشدر .

سلطان سلیم بر مایہ بی چوغالتیق ایستوردی بوده ایرانی اوروب شیعت و سنیت منافرتنک ختامیلہ شاہ اسماعیلک ریاستنی در عہدہ ایلدیکی شیعیتی محو ایدہ یلمک ایلہ اولہ جق و فکری حرمین خادمکنی در دست ایلہ محال مقدسہ یہ صاحب اولاق ایلہ اولیہ جقمیدی ؟

لیکن دور سلیمانہ بومایہ صاچلدی یعنی حدود عثمانیہ مجارستان ایلروسنہ کتولدی خرواتستان ضمیمہ ملک ایدلدی اندلس قطعہ سندہ کی اسلاملرک حالی ینہ عثمانیلرہ بر درس عبرت ایکن بوکا اصلا باقلمیوب بتون اوروپانک علیہنہ قیام ایدلدی یتش سکسان ملیون ایلہ دوات بہودہ استعمال ایدلدی عسکرہ طوروبہ دیکلمہ وارمیدی ؟ شرقدن غربہ غربدن شرقہ کزدیریلہ یوردی مایہ طاغیہ یوردی حدود قلاعنہ یکچیچریلر قونیہ یوردی .

سلطان سلیمان پیری پاشایی استغایہ مجبور ایلہ یولسز اولہرق خاص او طہ باشیسی فرنک ابراہیمی صدارتہ کتوردی بو آدم طبیعی اوروپا ایچندہ سفرلر اچدی اوروپا ایاقلاندی بوفرنک

دو نهمه سی سلطنت دعواسنه قدر چیقشدی .

سلیمان طهماسب شاهک اوزرینه بالدفعات مهاجمه کوستردی
 لیکن اکصکره ویانه محاصره سنده منزهما رجعتیله عصرک
 خطاسی ثابت اولدی هله فرانسه ایچروسنه بر اردو سوق ایله
 قرانی المانییا پنجه سندن قور تاروق فکری اوروپاجه دولت
 عثمانیه نك شوکتی درجه سنی طانیدیر مقدن بشقه نه بی انتاج
 ایله بیلمشیدی ؟

مادامکه تفخیر آرزو اولمشیدی بوندن دهها اخف اولارق
 بویله بر قوتی تاتار خان قوتیله طاغستان اوزری طولاشدیروب
 وبر اردو دخی شرقدن ارسال ایله ایرانی صادر دیروب اوراده کی
 دولت ایرانیدی قالدیرسه مجارستانه کیدوب اوروپایی ایاقلانیدیر .
 مقدن زیاده اسلاملی بر معامله توحیدیه ایله هند قپولرینه قدر
 اسلامیتی توسیع ایتدیرهش اولسه ایلی دهها دولت قوت ومایه
 وفرت بولمز میدی ؟ سلطان سلیمانک حرکات حربیه سنک نهایی
 کلمینجه سنه لرحه سر ایله قالمی کونلرنده قوه سلطنتی توزین
 وقوه ملیه ایله حرکت ایدن وزرانک و علمانک کسر قوتیله
 عسکری کندی طرفنه جلب ایچون اتحاد اولنان تدبیر غریب
 دکلیدر ؟ بو عصرک عالمی بر فکر تلقین ایلدیکه بوده علمایی پایه
 و اوغلارینه رتبه ایله طرف سلطنته تقریب عسکرک علوفه سنی
 خزینه دن اعطا ایله اهل صنعه بر از زیاده طرح تکالیف ایلی
 ارکان دولت ذاتا توحید اسلام طرفلیسی اولارق عموم اهالینک

پادشاهلرینه هم دین اوله رق تبعهٔ صادق اولسنی ایستورلر ایدی
 امرهٔ مطلق بو فکرلر اراسنده قالوب ارکانک دیوشورمه اصولنی
 توسعیله هر خرسیتان اوغلنک اسلام اولسنه جبر استعمالنه مساعدنه
 اولندی نهایت رأی عالمی ایلر وادی واجرا اولندی الک صکره سلیمان
 (تختی صاندم تختهٔ در دوغنه)
 (قبره صیغدم صیغمز ایکن عالمه)

(هب غرور شوکت ایش جنبشم)

(لطف مولایه قالدی ایشم)

مقطعتدن اشکار اولان اقراری اوزرینه مغروریت نام

وسلطنتدن بیدار اوله رق عالم هستی به سفر ایلمشدر .

سلطان سلیمان بیوک بر پادشاه اولوب علویتنی زماننده

طوته بیلمش وبالاخره المانیا ایمرا طورینه غلبه ایله غائلهٔ سلطنتی

ازالتمش ایدی لیکن نه چاره که کندی اوی اداره سنی وارداتیه

تعمایله اداره ایدوب اولادینه قزانسه و نلرده بیسونلر دین بر

پدرکی عاندن استفاده اولنمیدجق صورتده برخدمته عصرینی

رسیده ختام ایلمشدر .

دور سلیمانیده لزومسن محاربات ایله صنایع و تجارت و خصوصاً

معارف و فنونه لزومی قدر خدمت اولندیمی ؟ اکر اولتمش

اولسه ایدی علمای فاتحیده دن زیاده عالم یتشمک لازم کلوردی

بسیبتون دخی خدمت اولتماش دکادرکه دارالحدیث دارالطب

وسائرہ دخی یاپیلمش ایدی لیکن غربدن امویلرک عبدالرحمن

و حکماری قدر معارفه خدمت ایله اوروپایه او طرفدن کچن قدر
مدنیت نقل اولنه مامشیدی اما قانون سلیمان مشهور ایسه ده
اخلافدن بری اساننده شرعشریفه ایله اکتفا ایتیموب برده قانونه
تمسک ایتمش دیه بر تعریض واقع اولدیغنی سویلر لر .
سلطان مصطفای ثانی دخی « هر قلعه یه یکیچری قویمسندن
جدم سلیمانی و هر یری وقف ایلمسندن جدم بایزیدی تحسین
ایده م » دیمشدر .

ایشته دور استیلای عثمانی بوراده ختنامه ایرمش دیمک
لازمدر زیرا سلیم ثانی عشرته میان اولوب اجدادینک هبیج بری
سراینده وفات ایتدیگی حالده بوذات زمام اموری بلغرادده یندن
الدیغنی محمد پاشای طویله ترك ایله سراینده صفا ایلش وندمانی
ایشه تسلیط ایتیموب ساده برخط ایتدیکه بوده پدرینه عائد
بولمشدر زیرا پدری خاص او طه باشیسنی صدر اعظم ایتدیگی
کبی بودخی خیرالدین پاشا کبی جسور بر ذانک تریدتکرده لری
وارکن یکیچری اغاسنی قپودان ایلمشدر .

ایشته چشمه ده بردونما انخرامی اجیسنی بوسوء تدبیر ملتله
طاندیرمشدر صدر اعظم وزیر ثانی پی سردار یکیچریان نامیله
دونمایه براقق ایلش ایسه ده قپودان متفنن امرای بحریه نک
سوزینی دیکلمیموب سردار پرتو پاشا ایله معارض اولمی
غریبدر سردار قورتلسدی قپودان بوغلسدی دونما یاندی
خراب اولدی .